

слідчий діє наступним чином: 1. За погодженням з прокурором, вносить до слідчого судді, суду (місцевого суду – ст. 132 КПК) клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, в якому зазначає обставини, передбачені ч. 2 ст. 160 КПК України. 2. Після отримання клопотання слідчий суддя, суд в порядку ст. 163 КПК України розглядає його та у разі встановлення обставин, передбачених ч. 5, 6 ст. 163 КПК України, постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю. 3. Відповідна ухвала надається оператору або провайдеру телекомунікації, у володінні яких знаходиться необхідна інформація, після чого відповідна службова особа зобов'язана надати тимчасовий доступ до зазначеної в ній інформації, з метою вилучення необхідної інформації (її носіїв, тощо про що зазначається в ухвалі слідчого судді, суду) або виготовлення необхідних копій. 4. Слідчий аналізує отримані дані або дає доручення оперативним підрозділам на їх моніторинг.

В подальшому отримана інформація (щодо абонентського номера оператора мобільного зв'язку) аналізується та в разі необхідності отримання додаткової інформації, яка має значення для кримінального провадження, можливе проведення негласних слідчих (розшукових) дій, таких як, наприклад, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст. 263 КПК України) або ж установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК України).

СУБ'ЕКТИВНІ ОЗНАКИ УМИСНОГО НЕВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО ПРИМИРЕННЯ АБО ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ

Головчук В.А., к.ю.н., старший викладач кафедри правознавства Вінницького національного аграрного університету

З прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України 13 квітня 2012 року Кримінальний кодекс України доповнено ст. 389-1 (Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості).

Дана стаття встановлює кримінальну відповідальність для засудженого за умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Таким чином, законодавцем визначено спеціального суб'єкта злочину, передбаченого ст. 389-1 КК України, - засудженого. КПК України (ч. 2 ст. 43) під засудженим розуміє обвинуваченого, обвинувальний вирок суду щодо якого набрав законної сили.

Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони виступає вина, яка виражається у даному злочині у формі прямого умислу. Суб'єкт злочину усвідомлює суспільно небезпечний характер свого діяння, передбачає його суспільно небезпечні наслідки і бажає їх настання.

Інтелектуальна ознака прямого умислу полягає в усвідомленні суспільно небезпечного характеру невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості і передбачає його суспільно небезпечні наслідки.

Відповідно до ч. 1 ст. 471 та ч. 1 ст. 472 КПК України в угодах про примирення та про визнання винуватості зазначаються наслідки укладення та затвердження угод, а також наслідки їх невиконання. Таким чином, при підписанні угоди підозрюваний (обвинувачений) усвідомлює зміст угоди та наслідки її невиконання.

Передбачення означає, що у свідомості особи складається певне уявлення про можливі або неминучі наслідки умисного невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Особа має чітке уявлення про розвиток причинного зв'язку, тобто про те, від її діяння буде невиконана або може бути не виконана угода про примирення або про визнання винуватості.

Вольова ознака злочину, передбаченого ст. 389-1 КК України, передбачає бажання особи унеможливити реалізацію положень угоди про примирення або про визнання винуватості, в результаті вчиненого нею діяння.

Мотив, мета та емоційний стан є факультативними ознаками суб'єктивної сторони та на кваліфікацію не впливають, проте можуть бути враховані судом при призначенні покарання.

Мотивом злочину визнається інтегральний психічний утвір, який спонукає особу до вчинення суспільно небезпечного діяння та є його підставою. У кримінально-правовій літературі робилось немало спроб класифікації мотивів за різними підставами. Найбільш повна і вдала класифікація запропонована П.С. Дагелем, що впливає з кримінально-правових критеріїв. Він пропонує розділити всі мотиви на три групи: 1) суспільно небезпечні; 2) суспільно нейтральні; 3) суспільно корисні. При умисному невиконанні угоди про примирення або про визнання винуватості такими мотивами найчастіше виступають суспільно небезпечні (особисті низинні мотиви: користь, помста, боязливість, заздрість) та суспільно нейтральні (особисті мотиви: жалість, образа, у зв'язку з діями потерпілого).

Метою є уявлення про суспільно небезпечний наслідок злочину, про ту шкоду, що усвідомлює винний, яка настане для охоронюваних кримінальним законом відносин і яка є для нього бажаною. Приписи ч. 1 ст. 471 КПК України передбачають, що в угоді про примирення зазначаються розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строк її відшкодування чи перелік дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які підозрюваний чи обвинувачений зобов'язані вчинити на користь потерпілого, строк їх вчинення. Згідно вимог ч. 1 ст. 472 КПК України в угоді про визнання винуватості зазначаються обов'язки підозрюваного чи обвинуваченого щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце).

Таким чином, у випадку умисного невиконання угоди про примирення, суб'єктом злочину буде переслідуватись мета – ухилення від відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, чи ухилення від дій, не пов'язаних з відшкодуванням шкоди, які засуджений зобов'язаний вчинити на користь потерпілого, згідно угоди. У випадку умисного невиконання угоди про визнання винуватості мета злочину буде полягати в невиконанні обов'язків засудженим щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою.

Поруч з мотивом та метою існує ще одна психологічна характеристика – емоційний стан, у якому перебувала особа під час вчинення злочину. Сама етимологія терміна, який походить від латинського *emoveo* – «вильююсь», свідчить про значення цього стану для визначення ступеня вини особи.

З аналізу викладеного можна зробити висновок для належного захисту (відновлення) прав людини, в першу чергу потерпілого від кримінального правопорушення, є необхідним позбавити суб'єкта злочину мотивації до вчинення протиправного діяння. Зробити так щоб мета злочину не була актуальною для особи, яка вчиняє цей злочин, а бажані наслідки від вчинення злочину були значно менші від негативних наслідків, яких зазнає винна особа, що вчинила злочин.

ОБМЕЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВО СОБИ В КОНТЕКСТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Керевич О.В., к.ю.н., перший заступник начальника УМВС України в Черкаській області – начальник слідчого управління

Негласні слідчі (розшукові) дії – різновид слідчих дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків передбачених КПК (ч.1 ст. 246 КПК).

Основним функціональним призначенням негласних слідчих (розшукових) дій в оновленій системі кримінального процесу України є забезпечення оптимальних шляхів використання у кримінально-процесуальному провадженні